

Afscheidstoespraak Joan Hanegraaf - NRK nieuwjaarsbijeenkomst 2018

Als bestuurder word je geacht vooruit te kijken, terugkijken brengt je meestal niet zoveel. Maar als je afscheid neemt, is het geoorloofd om even terug te kijken. Ik ben in 2008 in het bestuur gekomen en in 2010 aangetreden als voorzitter van de NRK. De belangrijkste reden dat ik deze functie ben aangegaan, is omdat mijn achterban wat andere ideeën had over de NRK. In het begin was er een klein bestuur. Als voorzitter heb ik vervolgens getracht een zo'n breed mogelijk bestuur te formeren. Op die manier kregen wij meer affiniteit met alle branches en secties om op basis daarvan een goed beleid te kunnen formuleren.

Dank aan mijn bestuursleden

Ik heb het genoeg gehad om met heel veel goede en deskundige bestuurders te mogen samenwerken. Cees van Oostenrijk, voormalig voorzitter, is bestuurslid gebleven voor de rubberindustrie en Recybem. Jan Schrama zou na mijn aantreden zijn periode als vicevoorzitter uitlezen en er dan mee stoppen. Inmiddels is hij alweer twee keer herbenoemd. Jan heeft altijd de belangen van de composietindustrie behartigd. Vervolgens heb ik door de jaren heen diverse goede bestuurders benaderd en er heeft er nooit eentje 'nee' gezegd tegen mijn verzoek. Wijnand Hollander, onze man achter Rethink en NRK PVT Kunststofverwerkers, is iemand waar ik altijd een beroep op mocht doen. Na zijn pensionering heeft hij het alleen maar drukker gekregen. Hij heeft heel veel goed werk verricht voor de NRK. Hans Tanger is binnen het bestuur de belangenbehartiger van de NWBC en de NWBP. Hans is een deskundige bestuurder en de man achter Rosetta, een mooi maar intensief project. Jan Noordergraaf is binnen het bestuur de deskundige op het gebied van polystyreen en biobased. Hij is een zeer bevoegen en deskundig man, fantastisch waar hij mee bezig is in Terneuzen. Back-to-feedstock: de oplossing voor onze producten in de end-of-life fase. Gerhard Kok is onze bestuurder voor SHE of KAM. Hij doet dit met heel veel passie en deskundigheid. Jur Zandbergen was tot voorkort de bestuurder vanuit de recyclingindustrie. Hij is zo goed, dat hij zelfs directeur is geworden van de NRK. Wietse Wissema is onlangs toegetreden tot het bestuur. Wietse is heel actief in het medebesturen van de PVT en altijd aanwezig bij activiteiten van de NRK. Een goede toevoeging aan ons bestuur. En last but not least, Jac Gofers, namens de PVT, maar die zo meteen het stokje van mij gaat overnemen. Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst heb ik een applaus gevraagd voor al deze toppers, die heel veel vrije tijd, pro Deo, stoppen in onze industrie.

Hoe het begon

Beste mensen, in het dagelijks leven mag ik leidinggeven aan zes bedrijven. Maar dat is een piece of cake ten opzichte van het runnen van een brancheorganisatie, waar elk lid een businesscase op zich is. Ik ben in 2010 begonnen om gesprekken te voeren met alle besturen om hun wensen in kaart te brengen. Een grote uitdaging was dat generieke en specifieke taken door elkaar heen liepen. Mijn visie was en is dat de NRK verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de generieke taken en dat zij de branches en secties moet faciliteren in het uitvoeren van hun specifieke taken.

Vervolgens was het ook een hele grote uitdaging om een eerlijke transparante contributiestructuur op te zetten. Je bent wel lid of geen lid, maar uitzonderingen in de contributie worden er niet meer gemaakt. Een andere uitdaging was dat we als NRK geen bestaansrecht hadden. Onze reserves in 2010 bedroegen € 500.000. Dat was 51% van de vaste personeelskosten. De norm vanuit VNO-NCW was 65%. Inmiddels bedragen onze reserves € 840.000 en zitten we boven die 65%. De NRK is een non-profit organisatie, dus waarom deze reserves? Als we al zouden besluiten om ooit met de NRK te stoppen, dan moet er wel een sociaal plan op tafel worden gelegd. We hebben onze verantwoordelijkheid

ten opzichte van onze medewerkers. Wij zijn tijdens de recessie in staat gebleken om onze reserves op niveau te brengen en daar ben ik John Voetman zeer erkentelijk voor. We hebben circa acht jaar strak aan de wind gevaren om dat te bereiken. John, bedankt.

Goed overleg

Maar we hebben nog meer zaken gewijzigd. In het verleden was er geen overleg tussen de branchecoördinatoren. Met andere woorden, we wisten van elkaar vaak niet wie met welke dossiers bezig was. Nu is daar overleg over en is er een goede samenwerking ontstaan. Ook zijn we gestart met een directeuren/voorzittersoverleg. Een keer in de vier tot zes weken had ik overleg met John en Erik en dan werden alle actualiteiten besproken. Daar werd een verslag van gemaakt en dat werd rondgestuurd naar alle bestuursleden, zodat ze ook tussen de bestuursvergaderingen door geïnformeerd bleven.

Rol bij NRK Verpakkingen

De afgelopen acht jaar heb ik twee voorzittersfuncties gecombineerd. Binnen het bestuur hebben we besproken of dit wel geoorloofd was. Ik hoop dat ik nooit iemand tekort gedaan heb door deze functies te combineren. Zelf ben ik blij dat ik deze functies heb kunnen combineren, en ik zal uitleggen waarom. Als ik bij de ministeries kwam, konden ze geen koek bakken van wat er allemaal binnen onze branche geroepen werd: PE, NRK, VMK, VVF, recycling, BCPN. Iedereen had een eigen agenda, daar kon en kan onze overheid geen beleid op loslaten. Binnen de NRK heb ik veel energie gestopt in het formeren van een breed en deskundig bestuur, maar dat heb ik binnen NRK Verpakkingen (voorheen VMK) ook gedaan. Inmiddels zijn alle relevante branches en secties binnen dit bestuur vertegenwoordigd en is er geen dossier waar we geen raad mee weten.

Samenwerking PlasticsEurope

Ik ben heel erg blij dat we de samenwerking met PlasticsEurope (PE) weer hebben kunnen intensiveren en normaliseren. Misschien zie ik het verkeerd, maar ik ben ervan overtuigd dat de NRK niet zonder de samenwerking kan met PE. Onlangs hebben we de Routekaart Materiaalverduurzaming Kunststof Verpakkingen geschreven. Deze hebben wij 16 januari jongstleden aangeboden aan drie Kamerleden. Wij zijn erg blij met de samenwerking met PE en ik heb een daverend applaus gevraagd voor Theo Stijnen, die hier heel veel tijd en energie in heeft gestoken.

Stichting Materiaalorganisaties

De samenwerking binnen de kunststofindustrie heeft ook geleid tot intensieve samenwerking met de andere materialenorganisaties voor hout, blik, papier en glas. We hebben samen Stichting Materiaalorganisaties (StiMO) opgericht, waar ik de eerste twee jaar ook voorzitter van ben geweest. Het grote voordeel is dat we als industrieën samenwerken, er is geen sprake van battle of materials. Het gaat om eerlijk en oprecht besturen. En als dan het voormalige ministerie van I&M opdracht geeft om een rapport over 'Bioplastics in a Circular economy' te schrijven, dan worden wij gevraagd om mee te schrijven en onze inbreng te geven. Het resultaat is een rapport waar de Kamer iets mee kan. Zomaar een voorbeeld: er staat in dat we allemaal tegen oxo-degraderende kunststoffen zijn. De kans dat ze nu verboden gaan worden, is erg groot. Samen besturen we met de ambtelijke organisaties de BV Nederland en de BV Europa.

Successen

Wapenfeiten en stokpaardjes. Na zeven jaar is er eindelijk budget voor communicatie. Gaan we succes delen in plaats van te reageren op incidenten. Ik ben erg blij met Rethink. Onze kunststofopleiding in de vorm van de leskoffer is klaar, zodat we met onze bedrijven naar scholen kunnen.

Uitdaging voor opvolger

En wat is niet gelukt? Ik had graag het BOVAG-model uitgerold. Iedereen kent de BOVAG, maar wie kent VMK, VVF, PVT, enzovoorts? Inmiddels kennen we NRK, NRK Bouw, NRK Compoundeurs, NRK Folie, NRK PVT Kunststofverwerkers, NRK Daklicht, NRK Flexibele Kunststoffen, NRK Ketenpartners, NRK Recycling en NRK Verpakkingen. Overigens respecteer ik de keuzes van de besturen, maar NWBC zou van mij gerust NRK CAO of NRK Arbeidsvoorwaarden mogen gaan heten, en NWBP NRK Pensioenen, en ga zo maar door. Een ding is duidelijk: als je niet herkenbaar bent, weet je zeker dat er niemand naar je luistert.

Wat ook niet is gelukt, is om alle kunststofbedrijven te overtuigen van het voordeel, nut en noodzaak van een lidmaatschap van de NRK. Ik begrijp niet dat er bedrijven zijn die van mening zijn dat ze alles alleen kunnen. Ik begrijp ook niet dat er ondernemers zijn die vallen over een paar honderd of een paar duizend euro contributie. Een oproep aan jullie allen: trek alle bedrijven erbij en zorg dat nog meer bedrijven zich aanmelden. Want alleen het collectief is sterk.

Tijd voor vernieuwing

Wat mij wel gelukt is, is het vinden van een veel betere voorzitter dan jullie de afgelopen acht jaar gehad hebben. Ik heb mijn waardering uitgesproken voor alle medewerkers van de NRK en hun bedankt voor de goede samenwerking en hun inzet en loyaliteit. Uiteraard, een applaus gevraagd.

De reden dat ik stop als voorzitter is niet omdat ik daar geen tijd meer voor heb. Zolang je nog naar bed gaat, heb je nog tijd om er dingen bij te doen. Maar nu Jur Zandbergen directeur is geworden van de NRK en NRK Verpakkingen, is het niet goed dat zowel de directeur als de voorzitter dezelfde personen zijn. Een andere reden is dat het goed is om met enige regelmaat te switchen van voorzitter. John en ik kwamen en komen vanuit de verpakkingsindustrie, dus een nieuwe kijk op de NRK is alleen maar goed.

Ik wil graag alle partners, alle leden en medewerkers bedanken voor de samenwerking. De NRK en de nieuwe voorzitter mogen op mij blijven rekenen. Ik ben ervan overtuigd dat Jac. Gofers een goede en bekwame voorzitter is en ik wens hem heel veel succes toe.

Joan Hanegraaf